

ПРО ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Вибір варіативної компоненти освітньої програми у Хмельницькому національному університеті (далі Університет) здійснюється відповідно до «Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://cutt.ly/g28T76G>).

Відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту» (зі змінами), наказів та розпоряджень Міністерства освіти і науки України, положень Хмельницького національного університету «Про організацію освітнього процесу», «Про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти», «Про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти», інших нормативноправових документів розроблене **«Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін»**, де передбачено порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін у обсязі не менше як 25 % від загального обсягу освітньо-професійної програми

Для ознайомлення здобувачів вищої освіти з вибірковими дисциплінами, створено загальноуніверситетський каталог вибіркових дисциплін (<https://cutt.ly/228Y14F>).

Вибіркову частину освітньо-професійних програм складають навчальні дисципліни, які пропонуються кафедрами Університету, і спрямовані на поглиблення загальних і фахових компетентностей, зокрема:

- ✓ ознайомлення із сучасним рівнем наукових досліджень в інших галузях знань та розширення / поглиблення результатів навчання за загальними компетентностями, в т. ч. із використанням сучасних освітніх та інформаційних технологій;
- ✓ поглиблення знань та здобуття додаткових загальних і загальнопрофесійних компетентностей у межах споріднених спеціальностей та спеціалізацій, що можуть сприяти визначенню особою характеру майбутньої професійної діяльності на ринку праці;
- ✓ набуття універсальних навичок (soft skills);
- ✓ поглиблення професійних знань, набуття досвіду виконання посадових обов'язків, практичної роботи та професійної діяльності у певній сфері з урахуванням регіональних потреб та потреб суспільства;
- ✓ сприяння академічній мобільності здобувача вищої освіти та його особистим інтересам тощо.

Процедура вибору дисциплін передбачає декілька етапів / кроків. Освітньо-професійні (ОПП) програми бакалаврського рівня передбачають обсяг вибіркових дисциплін не менше 60 кредитів ЄКТС (не менше 25% від

загального обсягу ОПП), а програми магістерського рівня – не менше 24 кредитів (не менше 25% від загального обсягу ОПП).

Здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівня освіти мають можливість обирати дисципліни, представлені в каталозі, як у системі «Електронний університет» з особистої сторінки, так і через подання заяви до деканату відповідного факультету.

Терміни проведення вибору здобувачами вищої освіти вибіркових освітніх компонентів визначаються логічною послідовністю їх вивчення та необхідністю своєчасного формування контингенту здобувачів вищої освіти у мобільні групи й лекційні потоки, а також якісного планування й організації освітнього процесу, його методичного та кадрового забезпечення.

Вибір навчальних дисциплін на наступний навчальний рік здобувачі вищої освіти здійснюють щорічно у такі терміни:

- ✓ бакалаврського рівня **наприкінці осіннього семестру;**
- ✓ магістерського рівня – **в осінньому семестрі;**

У випадку непередбачуваних ситуацій, наприклад, карантинні обмеження, воєнні дії тощо, ці терміни можуть бути скориговані.

ЕТАПИ /КРОКИ ВИБОРУ ДИСЦИПЛІН

НА ПЕРШОМУ ЕТАПІ куратор групи і гарант освітньої програми інформують здобувачів освіти про необхідність ознайомитися з

- ✓ розподілом навчальних дисциплін на наступний навчальний рік та заплановану кількість кредитів / дисциплін для вільного вибору на кожен семестр;
- ✓ ознайомитися з положенням про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/g28T76G>);
- ✓ ознайомитися із загальноуніверситетським каталогом вибіркових дисциплін (<https://cutt.ly/228Yl4F>) та анотаціями до них.
- ✓ здобувачам вищої освіти також надаються консультації представниками деканату, кураторами груп з питань реєстрації в інформаційній системі Університету та порядку вибору дисциплін як у ручному (за заявами), так і в автоматизованому режимі.

ДРУГИЙ ЕТАП – власне запис здобувачів на вивчення вибіркових навчальних дисциплін. Запис здійснюється одночасно в межах Університету за затвердженим графіком. Реєстрація відбувається, як правило, через персональний кабінет здобувача вищої освіти в ІСУ «Електронний університет». Допускається прийом заяв у паперовій формі.

УВАГА! Для автоматизованого вибору дисциплін треба:

- ✓ зайти в систему «Електронний університет» на персональну сторінку студента;
- ✓ вибрати вкладку «Навчальний процес», далі – вкладку «Вибіркові дисципліни» і виконати інструкції, які містяться у цих вкладках.

Тривалість цього етапу – три тижні.

ТРЕТІЙ ЕТАП – опрацювання кафедрами і деканатами заяв та попереднє формування мобільних груп на вивчення вибіркових дисциплін. За результатами цього етапу здобувачам вищої освіти, вибір яких не може бути задоволений з причин, перелічених у п. 3.6 «Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://cutt.ly/g28T76G>), повідомляється про відмову (із зазначенням причини) і пропонується зробити додатковий вибір.

УВАГА! Для ефективного використання кадрового та матеріально-технічного потенціалу Університету факультети для кожного рівня вищої освіти можуть встановлювати мінімальну чисельність потоків / груп для вибіркових дисциплін загальної підготовки та дисциплін фахової підготовки. Здобувачеві вищої освіти може бути відмовлено у реалізації його вибору та

запропоновано здійснити повторний вибір у випадках, якщо кількість здобувачів вищої освіти, які вибрали навчальну дисципліну, є меншою за встановлений в Університеті (на факультеті) мінімум або обсяг вибраних здобувачем освітніх компонентів менший за встановлений освітньою програмою.

ЧЕТВЕРТИЙ ЕТАП – повторний запис. У випадку, якщо здобувачеві вищої освіти відмовлено у здійсненому ним виборі із причин, наведених вище, йому надається можливість здійснити вибір із переліку тих дисциплін, для вивчення яких уже попередньо сформовані мобільні групи (лекційні потоки), що відповідають встановленим в Університеті (на факультеті) вимогам. Зазвичай тривалість етапу – не більше п’яти днів.

П’ЯТИЙ ЕТАП – остаточне опрацювання заяв здобувачів вищої освіти деканатами та представниками навчального відділу, перевірка контингенту здобувачів вищої освіти і формування мобільних груп для вивчення вибіркового дисциплін. Здійснюється відповідними працівниками деканатів за участі відповідального працівника інформаційної системи та навчального відділу Університету. Після перевірки і погодження вибрані здобувачами вищої освіти дисципліни вносяться до їхніх електронних індивідуальних навчальних планів, які є доступними для здобувачів вищої освіти у їх персональному кабінеті, а списки груп подаються на затвердження деканам відповідних факультетів і до навчального відділу. Тривалість етапу – календарний тиждень.

За результатами вибору освітніх компонентів та інформації з персонального кабінету здобувачів вищої освіти, на підставі їхніх заяв (додаток Д) деканат формує індивідуальні навчальні плани на наступний навчальний рік, а на їхній основі розробляють робочі навчальні плани за певними ОП на відповідний навчальний рік, які затверджує проректор з науково-педагогічної роботи.